

Afdeling Hollandse Delta.

Broedvogels van de Westplaat

Auteur: Tom van Wanum

© KNNV afdeling Hollandse Delta

Mededeling 366

Broedvogelinventarisatie:

Gebied: Westplaat

Teljaar: 2023

Opdrachtgever: Zuid-Hollands Landschap (beheerder).

Opdracht: Inventarisatie van broedvogels.

Tellers: Bert van Dijk, Tom van Wanum.

Gebied: Topogr. krt. 36 – Atlasblok 38 – KM-blok 5
Topogr. krt. 37 – Atlasblok 31 – KM-blokken 31+32+33.

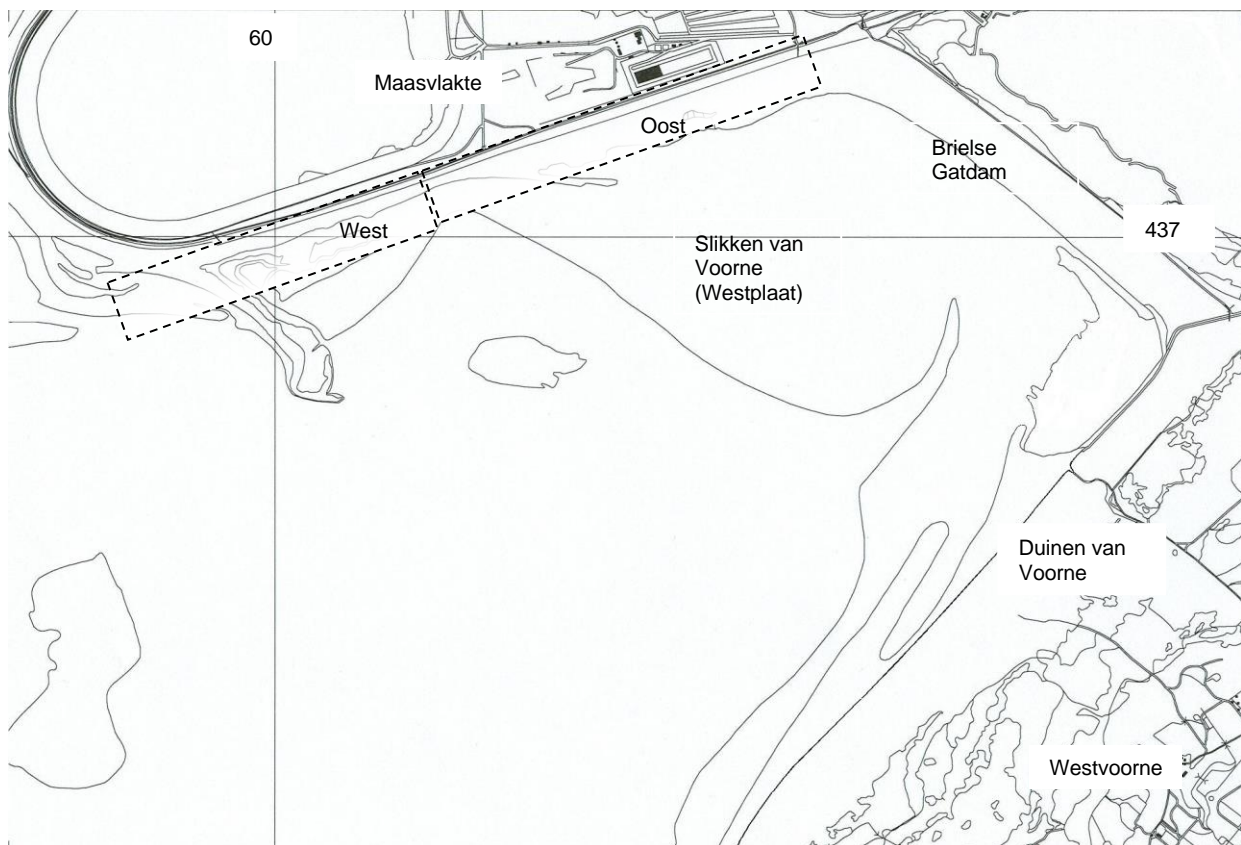
Noord = Waterkering van de Maasvlakte (zuidzijde).

Zuid = Slikken van Voorne met Westplaat en de zee.

Oost = Fietspad over Brielse Gatdam.

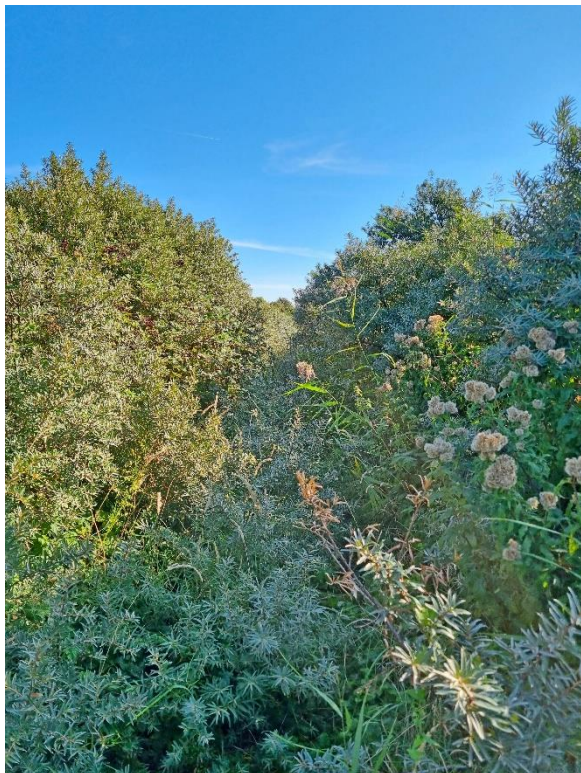
West = Slufterstrand Maasvlakte.

De in de tekening hieronder gemarkeerde sectoren, Oost en West, vormen het geïnventariseerde gebied

Gebiedsbeschrijving

Het telgebied bestaat uit een langgerekte strook bestaande uit een waterkerende dijk aan de noordzijde die inmiddels geheel dichtbegroeid is. Aan de voet van de dijk een smalle strook met bosschages en een enkele boom en met daaraan grenzend een schor, slikken en zandbanken/strand. Hier ontstaan jonge duintjes die deels met helmgras zijn begroeid. Het schor grenst aan een wadachtig gebied (Slikken van Voorne) en de zee.

Een wandelpad loopt onderaan de dijk tot halverwege het houten kijkscherm in vak Oost. Ter hoogte van dit scherm is het pad in 2022 door het ZHL afgesloten. Het verdere pad begroeit zeer snel met vooral braam en duindoorn en zal spoedig onbegaanbaar zijn geworden.

Westelijk van de Slikken en zuidelijk van de Kleine Slufter is de zee met strand en zandplaten. Het schor spoelt vrijwel alleen onder bij storm en zeer hoogwater.

Het snel dichtgroeïende pad

De begroeiing op en langs de dijk bestaat vnl. uit:

- Struiken, zoals wilg, braam, vlier, duindoorn, kornoelje.
- Bomen, zoals wilg, abeel, Canadese populier.
- Planten, zoals heelblaadje, koninginnenkruid, brandnetel, watermunt, duinriet, biezen e.a.

Tijdens de telling werd er op één plek langs het afgesloten pad 2 Orchissen aangetroffen. Samen met het aangrenzende schor en de hoger gelegen waterkering (kwel) kan dit gebied als drassig worden gekenmerkt.

Westelijk naast het natura 2000 gebied <Slufter> heeft zich de laatste jaren een badstrand en een Kite-surf plek ontwikkeld. In het gebied zijn 2 slenken die met hoogwater vol lopen dat ideaal is voor de badgasten maar vooral ook voor de Kiteurs.

Daardoor wordt het gebied in toenemende mate steeds drukker door de Kite-Surfers en badgasten. Dit geeft een grote druk op de broedvogels in het natura 2000 gebied.

Werkwijze

Er is ook dit jaar geïnventariseerd op broedvogels conform de richtlijnen uit Handleiding Sovon Broedvogelonderzoek uit 2016. Er is gebruik gemaakt van de app Avimap.

Dit gebied tellen gaat vooral op vogelzang. Het is een dicht begroeid gebied waarin vogels zich vaker laten horen dan zien. Kennis van de geluiden is dus noodzakelijk.

Bij de tellingen van voorgaande jaren werd er in westelijke richting over het pad gelopen en vanaf de Lyondell hut langs de Noordzeeboulevard terug naar de parkeerplaats.

Het traject langs de weg leverde eigenlijk geen nieuwe waarnemingen op omdat de aanwezigheid van vogels al was genoteerd tijdens het aflopen van het pad.

Resultaten, de soorten en de getallen

Waargenomen soorten per telling

Telgebied	4838, Slikken van Voorne noord BVK XVII							
Jaar 2023	12 maart	25 maart	7 april	17 april	29 april	16 mei	27 mei	6 juni
Tijd	08:08	06:08	05:57	06:19	05:49	05:36	05:44	05:02
	09:29	07:31	08:13	08:08	08:17	07:21	08:02	07:07
bezoeknr	1	2	3	4	5	6	7	8
Bezoektype	ochtend	zonop	zonop	zonop	zonop	zonop	ochtend	zonop
Blauwborst		(1)	1 (1)	3	1			
Bontbekplevier								4
Braamsluiper					4			2
Buizerd	2		1	1	1			
Cetti's Zanger	1	5	6	6	8	7	7	6
Ekster	2	1						
Fazant		4	2	1	4	1		1
Fitis			9	23	18	12 (1)	13	5
Goudvink					1		2	2
Grasmus						5	3	6
Graspieper					2		1	
Groenling						1		
Havik						1		
Heggenmus	8 (1)	6 (1)	18	17	14	4	3	9
Houtduif					2			
Houtsnip			1					
Kneu		2	12	11	9	6	11	9
Koekoek							2	
Koolmees		2	1	4	3		2	2
Merel	6 (1)	6	2	1	2	2	6	3
Nachtegaal			3	24 (2)	27 (2)	21 (2)	15 (2)	9 (1)
Pimpelmees						1		
Putter					2	1	1	2
Rietzanger					2			
Roodborst			4	1		2	1	1
Scholekster							3	
Spotvogel						1	2	
Sprinkhaanzanger					1			
Staatmees							1	1
Strandplevier								1
Tjiftjaf		22	19	18	18	19	16	13
Tuinfluitier					2			2
Vink	6	2	2	2	2	3	1	1
Winterkoning	4 (1)	16	27	23 (1)	23	23	18 (1)	18
Zanglijster	2	2	3	4	4	4	4	4
Zwarte Kraai	1					1	1	1
Zwartkop				5	11	12	6	6

Overzicht van alle territoria

Blauwborst	3	Nachtegaal	28
Braamsluiper	4	Pimpelmees	1
Buizerd	1	Putter	3
Cetti's Zanger	9	Rietzanger	1
Fazant	3	Roodborst	2
Fitis	30	Scholekster	1
Goudvink	2	Spotvogel	3
Grasmus	12	Sprinkhaanzanger	1
Graspieper	1	Staartmees	1
Groenling	1	Tjiftjaf	31
Heggenmus	22	Tuinfluitier	3
Houtduif	2	Vink	4
Houtsnip	1	Winterkoning	32
Kneu	13	Witte Kwikstaart	0
Koekoek	2	Zanglijster	6
Koolmees	4	Zwarte Kraai	1
Merel	13	Zwartkop	15

Korte evaluatie

Uit het overzicht hiervoor blijkt dat er, zoals ieder jaar weer stijgers en dalers zijn.

De dalers zitten veelal onder de grondbroeders en de vogels die meer gebonden zijn aan het riet.

De stijgers broeden vooral in het dichte struweel en de bomen.

Zorgelijk is de enorme daling van de bergeend, in 10 jaar tijd van 35 naar 0 territoria!

De bruine kiekendief hebben we tijdens de tellingen niet aangetroffen. De havik is 1 maal gezien maar heeft niet gebroed. Buizerd en Havik gaan niet samen?

Tijdens de monitoring van deze gebieden hebben wij diverse keren een vos gezien.

De vele sporen in het zand laten zien dat er meerdere vossen op de Slikken aanwezig zijn. Of dat de oorzaak is van het vrijwel ontbreken van territoria van eenden, ganzen en misschien ook wel van de bruine kiekendief kunnen we niet bewijzen maar het vermoeden is wel sterk.

Ook de vogels die vooral in het riet nestelen zoals de kleine karekiet, de rietzanger en de rietgors laten een afname zien.

Verder zal ook het veranderende landschap, andere begroeiing, een rol kunnen spelen in het verdwijnen van sommige broedvogels.

Ook de zwartkop laat een dip zien, van 27 naar 15 territoria. Of dat eenmalig is zal moet blijken.

De grasmus is een opsteker met 12 territoria, het hoogste aantal sinds 2018.

Twee nieuwe soorten in de lijst zijn de houtsnip en de groenling met beide 1 territorium.

Verder:

- Stond er bij iedere telling veel wind
- Was het vaak (te) koud
- Stonden er op het afgesloten pad 2 orchissen
- Is tellen door de week lastig vanwege het vele verkeerslawaaai, zeker bij NW wind
- Hebben 2 maal een haas gezien en 1 maal 2 vossen
- Blijft het een heerlijk gebied om te mogen tellen.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Grauwe Gans	2	1	1	8	8	4	1	2	0	0	0	0
Bergeend	35	20	20	22	20	20	15	20	15	15	2	0
Wilde Eend	2	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Gele Kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Bruine Kiekendief	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	0	0
Havik	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Buizerd	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Fazant	9	8	3	6	5	8	9	5	2	1	0	3
Meerkoet	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Scholekster	4	2	3	3	6	7	13	7	2	3	3	1
Kluut	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Bontbekplevier	0	0	0	0	0	0	0	4	4	3-5	0	0
Dwergstern	0	0	0	0	0	0	43	4	11	3	1	0
Grote stern											6	0
Houtsnip												1
Holenduif	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Houtduif	1	2	4	1	1	1	2	2	3	5	2	2
Bosrietzanger	5	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Koekoek	1	1	1	0	3	1	0	0	1	2	0	2
Grote Bonte specht	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0
Oeverzwaluw	15	15	14	26	30	81	0	0	0	0	0	0
Graspieper	3	3	1	3	1	3	1	3	3	1	0	1
Witte Kwikstaart	2	2	1	2	0	1	1	1	1	1	0	0
Winterkoning	10	16	5	15	27	28	25	31	19	20	40	32
Heggenmus	18	30	14	14	30	35	29	30	23	15	23	22
Roodborst	0	0	0	0	0	0	3	2	1	1	1	2
Nachtegaal	21	25	27	28	34	29	18	10	32	23	29	28
Blauwborst	6	10	6	6	11	7	7	4	5	7	6	3
Roodborsttapuit	1	3	0	2	1	0	0	0	2	0	0	0
Merel	9	15	19	21	13	13	13	14	12	14	9	13
Zanglijster	0	0	0	3	0	0	1	2	1	6	4	6
Cetti's zanger	0	1	3	1	2	4	6	6	5	3	13	9
Sprinkhaanzanger	3	1	3	0	2	3	3	4	1	0	0	1
Rietzanger	5	6	4	5	11	5	9	6	1	5	3	1
Spotvogel	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	3	3
Kleine Karekiet	9	10	9	5	13	3	8	6	4	7	0	0
Braamsluiper	5	4	8	8	4	12	8	7	5	3	3	4
Grasmus	15	15	10	14	9	12	14	8	6	6	7	12
Tuinfluit	10	6	6	7	6	5	8	4	4	4	5	3
Zwartkop	16	17	15	18	18	18	14	12	19	22	27	15
Tijftjaf	10	14	14	15	24	16	15	15	13	15	32	31
Fitis	61	59	54	56	56	42	45	28	20	37	38	30
Startmees	0	0	0	0	1	0	2	0	1	1	0	1
Pimpelmees	0	1	0	1	1	2	4	2	2	3	1	1
Koolmees	3	5	0	1	8	6	3	5	4	7	7	4
Boomkruiper	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ekster	4	5	4	6	5	2	2	2	3	1	0	0
Zwarte Kraai	0	2	1	0	1	1	0	2	1	0	0	1
Gaai	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Roodmus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Vink	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	4
Groenling												1
Putter	8	5	3	6	6	6	4	3	4	5	4	3
Kneu	15	43	31	32	25	31	20	19	12	15	10	13
Goudhaan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Goudvink	4	3	1	1	1	3	4	2	3	2	1	2
Rietgors	3	11	3	2	3	5	9	7	4	3	1	0